

Kristiansands-barnehagen

Årsplan
Bergtorasvei
barnehage
2026-27

Alle barn og unge opplever trygghet, tilhørighet og mestring

GODE RELASJONER SKAPER TRYGGHET

Fastsatt av samarbeidsutvalget: 19 mai 2026

Innhold

Bergtorasvei barnehage	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	3
Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår	4
Overganger	4
Hva er barnehagens årsplan?	5
Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»	5
Barnehagens hovedsatsingsområde	6
Medvirkning	6
Prosjektarbeid med fokus på barns medvirkning:	6
Samarbeid	8
Foreldresamarbeid	8
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	8
Lek og læring i barnehagen	8
Demokrati, barns medvirkning og deltakelse	9
Omsorg og danning	10
Kommunikasjon og språk	10
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	10
Bærekraftig utvikling	10
Livsmestring og helse	11
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø	11
Vurdering	12
Progresjon	13
Plan for arbeidet	13

Bergtorasvei barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi vil ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg. Vi jobber etter formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Presentasjon av barnehagen

Bergtorasvei barnehage

Bergtorasvei 62, 4633 KRISTIANSAND

Mobil Eikenøtta: 912 48 363

Mobil Lyngtua: 912 49 699

Mobil Furustubben: 912 49 505

Mobil Barnåla: 917 87 417

Enhetsleder Anne Gro: 930 41 209

Epost: bergtorasvei.barnehage@kristiansand.kommune.no

Hjemmeside: www.min.barnehage.no/bergtorasvei.barnehage

Bergtorasvei barnehage eies av Kristiansand kommune. Den ble åpnet i 1993, med 3 avdelinger. Barnehageåret 2026-27, har vi 4 avdelinger, 62 barn og 15 årsverk. Avdeling Barnåla og Furustubben, har barn som er 1-2 år. Eikenøtta og Lyngtua har barn som er 3-6 år.

Barnehagen har en flott beliggenhet like ved Tretjønn og Jegersberg. Vi bruker området rundt oss til turer som gir oss mange gode opplevelser. Foreldregruppa har jobbet duggad for å gjøre turplassene mer funksjonelle og hyggelige. Vi har gressplen, sandkasser, runser, trær å klatre i og lekeapparater innenfor gjerdet i barnehagen. Bak barnehagen har vi taubane og der vokser det deilige blåbær som vi plukker og spiser om høsten. Fotballbanen ved siden av oss, blir ivrig brukt til lek, fotball og sykling. Mange barn lærer å sykle på den banen.

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for det enkelte barn og oppstarten skal tilpasses til beste for barnets behov. Foreldrene er aktive med i oppstarten som begynner i det barnet får plass. Barnehagen bygger på [felles rutiner utarbeidet for alle barnehager](#) og legger til rette for en oppstart som fremmer trygghet og gode relasjoner, og som legger grunnlag for trivsel og utvikling.

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

I mai/juni, blir nye foresatte invitert til foreldremøte i barnehagen. I juni har vi besøksdager hver onsdag for alle som har fått plass hos oss. Vi vet fra forskning at mange korte besøk i ny barnehage fremmer trygghet. Derfor håper vi at alle har anledning til å møte opp på besøksdagene.

Vi ønsker å gi alle barn en trygg oppstart i barnehagen. Å begynne i barnehagen er livets første overgang for det lille barnet. Fra en oversiktlig og skjermet tilværelse i familien, skal barnet og familien venne seg til en ny hverdag, med flere omsorgspersoner og muligheter for vennskap, lek og utforskning. Det er en stor omveltning, og det er helt sentralt at barnehagen legger til rette for en oppstart som fremmer trygghet og gode relasjoner, og legger grunnlag for trivsel og utvikling.

Kristiansandsbarnehagen praktiserer foreldreaktiv tilvenning, basert på kunnskap fra forskning, som slår fast at dette er den beste tilnærmingen til oppstart i barnehagen. Dette innebærer at foreldrene må sette av tid til å være med barnet i barnehagen den første uka. Hvis foreldre ikke har anledning, kan besteforeldre eller andre trygghetspersoner være med. Dersom dette viser seg å være utfordrende for familie, så ta kontakt med barnehagen og forklar situasjonen, - vi finner en løsning til beste for barnet!

Det forventes at foreldre deltar aktivt og tar ansvar for eget barn. Foreldres oppgave er å være sammen med barnet hele tiden og bidra til at barnet får gjøre seg kjent i barnehagen på sitt vis og i sitt tempo. Foreldre kjenner barnet og vet hvilken støtte de har behov for i de ulike situasjonene. Sitt sammen med barnet på gulvet. De ansatte blir kjent med barnet og overtar gradvis ansvaret.

Første uka er som beskrevet, foreldre er med barnet i barnehagen. Utover i uke 2, har barnet kortere dager, det vurderes om foreldre/trygghetsperson må være med.

Overganger

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

Mai-juni: Når det er avklart hvilken avdeling barnet skal gå på, er personalet på ny avdeling bevisst på å prate og leke med barna som skal begynne på avdelingen.

Uke 25 og 26: Tilvenning på ny avdeling. Barnet begynner på sin nye avdeling. Kjente voksne følger med.

Viktig informasjon, til barnets beste, blir gitt videre til ny avdeling.

Uke 24: Garderober gjøres klar med bilder og navn.

Uke 31: Barna fortsetter på ny avdeling. Barnehagen sikrer at det er kjente ansatte på jobb. God kommunikasjon med foresatte er særlig viktig i denne perioden og det kan være lurt å legge opp til korte dager den første uken på stor avdeling.

Overgang barnehage – SFO og skole

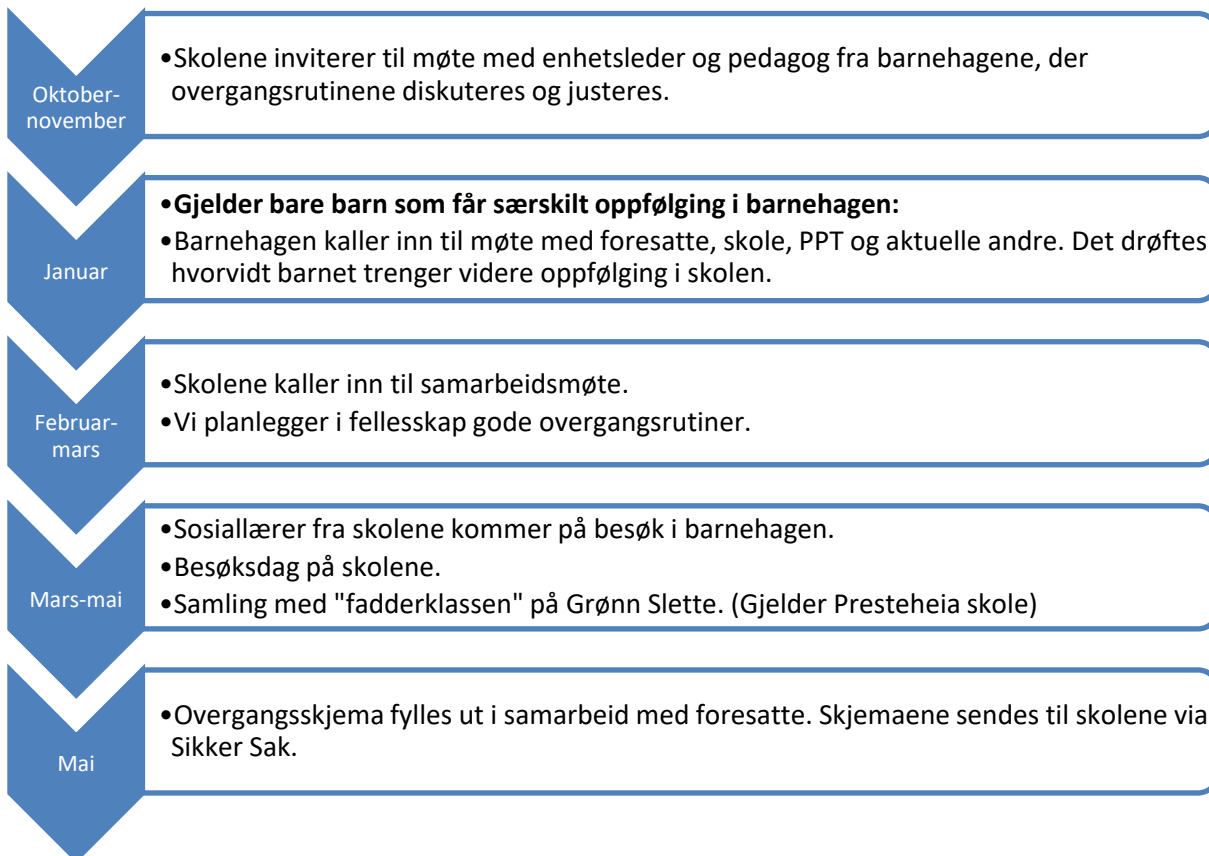
Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overførings skjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

Siste året i barnehagen, er barna med i førskoleklubb en formiddag i uken. I år heter klubben Revegruppa, etter ønske fra barna. Her legger vi opp til aktiviteter som gjør barna i stand til å ta egne valg, mestre oppgaver og bygge opp selvfølelsen, slik at de tror på egne evner til å mestre. Barna deltar på vanntilvenningskurs på Aquarama over en periode på 8 uker i løpet av høsten.

«Kroppen er Min»:

I løpet av våren vil vi ha samlinger med førskolebarna med tema «Kroppen er Min». Målet er å forebygge vold og seksuelle overgrep. Vi ønsker at barna skal lære å sette grenser, og være trygge på å kunne fortelle hemmeligheter til voksne.

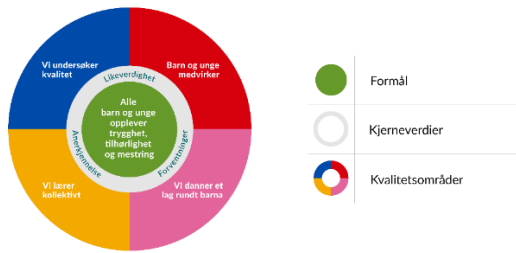
Hva er barnehagens årsplan?

Loven sier at alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Planen skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»

Vår barnehage er en del av oppvekstsektoren i Kristiansand der vi er felles om et rammeverk som legger føringer for alt arbeid i barnehager, skoler og andre tjenester for barn og familie. Vårt felles rammeverk gir tydelig retning gjennom formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

[https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/Barnehagen skal ha prosesser rundt alle de fire kvalitetsområdene.](https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/Barnehagen%20skal%20ha%20prosesser%20rundt%20alle%20de%20fire%20kvalitetsomradene)

Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Barnehagens hovedsatsingsområde

Barnehagen har, på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for kommende barnehageår:

Medvirkning

Med = sammen med

Virkning = påvirke (ikke nødvendigvis bestemme)

Å virke sammen i et fellesskap.

Mål

De ansatte fanger opp barns uttrykk og gir dem reelle muligheter til å være aktive deltakere som kan påvirke og prege innholdet i egen hverdag.

Begrunnelse for valg av satsingsområde

Barnehagen har tidligere samarbeidet med Universitetet i Agder (UiA) i et prosjekt om barns medvirkning. Resultater fra tidligere foreldreundersøkelser og ståstedsanalyser viste at vi hadde et forbedringspotensial på dette området.

Vi har derfor jobbet systematisk med barns medvirkning. Den siste foreldreundersøkelsen, sammen med egenvurderinger fra ansatte, viser at vi har hatt en positiv utvikling og skårer stadig bedre. Vi ønsker å videreføre denne satsingen fordi vi mener at barns medvirkning utgjør et viktig grunnlag for å utvikle forståelse for demokratiske verdier, personalets pedagogikk og barnehagens faglige kvalitet.

Arbeidet med medvirkning handler om holdninger til barn, barnesyn og demokrati i praksis. Vi mener at alle barn skal bli sett og hørt i barnehagen.

Hva legger vi i begrepet barns medvirkning?

Vi skiller mellom **medvirkning**, **medbestemmelse** og **selvbestemmelse**, og tar utgangspunkt i medvirkningens grunnleggende betydning.

Arbeidet vårt tar utgangspunkt i følgende refleksjonsspørsmål:

- Hva betyr barns medvirkning for den enkelte ansatte?

- Hvordan må vi arbeide for å nå målet?
- Hvordan vil barna hos oss merke at det jobbes systematisk med medvirkning?
- Hvordan forstår foresatte begrepet barns medvirkning?

Gjennom dette arbeidet har vi fokus både på innhold og pedagogisk praksis.

Barns medvirkning i praksis

Barns medvirkning handler først og fremst om de voksnes holdninger i relasjonen med barnet. Barn skal møtes som selvstendige mennesker, uavhengig av alder og forutsetninger. Alle barn skal oppleve at deres stemme blir lyttet til og tatt på alvor.

Barnehagen skal være bevisst barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna, og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår (Rammeplan for barnehagen, 2017).

Medvirkning som en demokratisk rettighet

Barns medvirkning er nedfelt som en rettighet i FNs barnekonvensjon. Barnehageloven følger opp denne rettigheten og slår fast at barn skal ha rett til medvirkning tilpasset sin alder og modenhet.

Medvirkning er en grunnleggende del av et demokratisk samfunn, hvor alle skal ha mulighet til å bidra og komme med sine synspunkter i fellesskapet. Vi ønsker en barnehage preget av raushet, trygghet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet.

Prosjektarbeid med fokus på barns medvirkning

I Bergtorasvei barnehage arbeider vi systematisk med barns medvirkning gjennom prosjektarbeid. Prosjektarbeid er en arbeidsform som gir barn reell mulighet til å påvirke innhold, retning og prosess i barnehagehverdagen.

Vi har jevnlig prosjektarbeid gjennom barnehageåret. Noen prosjekter kan vare i korte perioder, som enkelte dager, mens andre kan strekke seg over flere uker eller måneder. Varighet og innhold avhenger av barnas interesse, engasjement og deltakelse i prosjektet. Vi tar alltid utgangspunkt i barnas lek, undring og initiativ når nye prosjekter planlegges.

Barns medvirkning ivaretas både i planlegging og gjennomføring av prosjektarbeid. De ansatte er lyttende og observante overfor barnas uttrykk, og barnas stemme blir hørt og tatt på alvor gjennom hele prosjektperioden. Barna får mulighet til å påvirke valg av tema, aktiviteter, materiale og videre utvikling av prosjektet.

De ansatte bidrar med faglig støtte ved å tilføre relevant kunnskap, materiell og impulser som støtter opp om barnas lyst til å leke, utforske, undersøke og mestre. Samtidig er vi bevisste på å ikke ta over prosessen, men å være medskapende sammen med barna.

Barna velger selv hvor mye de ønsker å delta i prosjektarbeidet. Noen barn er svært aktive og engasjerte, mens andre bidrar mer i perioder eller gjennom observasjon. Alle former for deltakelse respekteres og anerkjennes. Dette er et viktig prinsipp i vårt arbeid med å fremme demokrati og skape et inkluderende fellesskap, der alle barn skal bli hørt og få mulighet til å delta på sine egne vilkår.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i Familiens hus, der man treffer helsesykepleier, familierapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakt-helsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Foreldremøte høst 2026, arrangeres i september. På dette møtet, velges foreldrerepresentantene til SU.

Foreldremøte for nye foreldre og for foreldre til barn som skal begynne på stor avdeling, arrangeres første uka i juni.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**.

Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- etikk, religion og filosofi

- nærmiljø og samfunn
- antall, rom og form

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen.

Lek og læring i Bergtorasvei barnehage

I Bergtorasvei barnehage skaper vi lekemiljøer og lekesoner som er innbydende, trygge og inspirerende å være i. Gjennom å bytte ut og tilføre nytt materiell legger vi til rette for variert lek og rollelek. Arbeidet tar utgangspunkt i barnas interesser, initiativ og medvirkning.

I leken er det viktig for oss å skape felles referanser, opplevelser og «magiske øyeblikk», slik at alle barn har forutsetninger for å delta i leken. Vi ser at slike felles opplevelser styrker fellesskapet, samarbeidet og samholdet i barnegruppen.

Naturtomten rundt barnehagen gir gode muligheter for kreativ lek, utforskning og godt samspill, og brukes aktivt i barnehagens arbeid.

Gjennom barnehageåret gjennomfører vi flere prosjektarbeid tuftet på barns medvirkning. I disse prosjektene brukes Rammeplanens fagområder aktivt og integrert i barnas lek, utforskning og læring.

Demokrati, barns medvirkning og deltakelse

Demokrati i barnehagen handler om mer enn avstemninger og valg. Det handler om å skape et inkluderende fellesskap der barn opplever å høre til, bli respektert og ha innflytelse på egen hverdag. Barnehagen skal være en viktig arena for danning, der barna får erfaringer med å delta i fellesskap preget av likeverd, respekt og gjensidig ansvar.

I barnehagen betyr demokrati at alle barn, uavhengig av alder, bakgrunn og forutsetninger, skal få mulighet til å uttrykke sine meninger, bli lyttet til og erfare at deres bidrag har verdi. Gjennom daglige samspill, lek, samtaler og aktiviteter får barna øvelse i å ta hensyn til hverandre, vente på tur, forhandle, samarbeide og finne løsninger sammen. Disse erfaringene er grunnleggende for å utvikle forståelse for demokratiske verdier.

De voksnes rolle er avgjørende i dette arbeidet. Ansatte skal være bevisste rollemodeller som viser respekt for barns tanker, følelser og perspektiver. Ved å møte barn med åpenhet, anerkjennelse og nysgjerrighet legger vi til rette for at barn tør å uttrykke seg og delta aktivt. Barns medvirkning forutsetter voksne som er lyttende, tilstedeværende og villige til å justere praksis ut fra barnas behov og innspill.

Demokrati i barnehagen innebærer også å gi barna erfaringer med medansvar og fellesskap. Barna oppmuntres til å ta del i avgjørelser som angår dem, for eksempel gjennom valg i lek, aktiviteter, prosjekter og hverdagsrutiner. Samtidig lærer barna at egne ønsker må sees i sammenheng med andres behov og fellesskapets beste.

Gjennom prosjektarbeid, lek og felles aktiviteter får barna erfaring med å påvirke innhold og prosesser over tid. Dette gir barna en konkret opplevelse av demokrati i praksis og styrker deres forståelse av at de er viktige deltakere i barnehagens fellesskap.

Ved å arbeide systematisk med demokrati og barns medvirkning ønsker vi å legge et godt grunnlag for barnas videre deltakelse i samfunnet. Barnehagen skal være et sted der barna får erfare at deres stemme teller, og at de er betydningsfulle aktører i et fellesskap preget av trygghet, likeverd og respekt.

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov.

Vi jobber med:

Hvordan vi snakker med og om hverandre. Vi vil bidra til at barna knytter vennskap, viser empati og lærer om følelser. Voksne er gode forbilder i et arbeid der vi er opptatt av hvordan vi oppfører oss mot hverandre, hva vi sier og gjør.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Kommunikasjon og språk i Bergtorsvei barnehage:

For å få i gang samtaler og dialog, stiller vi åpne spørsmål. Eksempel: «fortell mer om det....» «Hvordan så det du forteller om ut?»

Vi leser og samtaler om bøker og eventyr.

Vi bruker rim og regler og finner rytmen i ordene.

Vi har samlinger med musikk, sang og drama.

Vi leker og oppmuntrer barna til å bruke språket aktivt.

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Vi jobber med:

Vi markerer uke 6, "En by for alle", med aktiviteter, lek og læring

Vi jobber kontinuerlig med inkludering av alle. ALLE BARN HAR EN ABSOLUTT VERDI!

Vi samarbeider i lek og i aktiviteter.

Gutter og jenter har like muligheter og støttes i de valgene de tar.

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling og dette året jobber vi med:

Vi kildesorterer sammen med barna.

Vi bruker naturmaterialer i lek og formingsaktiviteter.

Vi lærer barna å ta vare på leker, utstyr, spill, bøker, naturen – vi opprettholder motivasjon for å ta vare på tingene rundt oss.

Barnehagen er Miljøfyrtårnsertifisert. Vi viderefører og utvikler vårt Fra jord til bord prosjekt med flere planter, bærbusker og urter. Vi sår og dyrker spiselige vekster sammen med barna slik at de får erfaringer med utviklingsprosessen og hvordan nyttevekster blir til. Vi inviterer foreldre med i prosessen. Noen har jordbærplanter som de deler med oss, noen får vi ulike frø av, pallekasser o.a. Foreldre inviteres til å ta med hjem urter og vekster som de kan bruke i sin matlagning.

Alle avdelingene har fast turplass i skogen som brukes ukentlig. Vi følger naturens endringer gjennom året og gjør barna bevisste på dette. Vi tilrettelegger for barns naturglede, interesse for dyreliv og utfoldelse i skog og mark.

VI TAR VAR PÅ NATUREN RUNDT OSS!

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner.

Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder og vil dette året jobbe med:

Vi gjør måltidene til hyggelige og sunne møtestedet, der frukt og grønnsaker blir servert hver dag. «Et godt sted å være»

Vi vasker hender og er opptatt av god hygiene.

Barna får støtte i å mestre og tåle motgang, vi deler og blir kjent med egne og andres følelser. Vi fokuserer mye på å utvikle barnas sosiale kompetanse som innebærer empati, selvkontroll, selvhevdelse, prososial atferd og selvfølelse.

Vi har “Kroppen er min” samlinger med 4 og 5 åringene i barnehagen.

Vi er ute hver dag, går på tur og beveger oss i ulendt terreng i og utenfor barnehagen.

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

Vi jobber forebyggende hver dag ved å stille spørsmålet: «Hvordan har barna det hos oss i dag»? Vi fanger tidlig opp signaler ved hjelp av samtaler og observasjoner i hverdagen.

1. Vi snakker med barna om det som skjer/har skjedd. Enkeltvis, eller i gruppe.
2. Setter ord på følelser.
3. Tiltak utarbeides og iverksettes. Bruker PA (pedagogisk analyse), som metode i dette arbeidet.
4. Foreldre inviteres til dialog når det er mobbing i gruppa.
5. Tiltak skrives ned og følges opp. Evalueres.

Alle barn skal føle seg betydningsfulle i vårt miljø.

Barns trygghet er et fast punkt på alle våre møter.

Vi arbeider systematisk med holdninger og forståelser av barns uttrykk gjennom pedagogisk dokumentasjon og analyse (PA analyse).

Pedagogisk analyse gjennomføres på personalmøter og planleggingsdager.

Vi tilbyr og gjennomfører pedagogisk analyse med foreldre.

Vi møter barn på følelser.

Ansatte er til stede i leken. Fanger opp uenigheter og eventuelle «maktkamper» i gruppa.

Barna får forståelse for hvordan andre barn har det. Vi hjelper hverandre.

Våre rutiner når barn, foreldre, eller ansatte melder fra om krenkelser:

1. Meldingen mottas.
2. Foreldre kontaktes og informeres når barn er involvert
3. Alvorlighetsgrad vurderes sammen med melder og foreldre
4. Observasjoner og kartlegging av hendelse foretas.
5. Aktivitetsplan med tiltak utarbeides sammen med foreldre.
6. Aktivitetsplan og tiltak evalueres.
7. Tiltak videreføres, eventuelt avsluttes
8. Videre dialog og møter dersom nødvendig
9. Alt dette dokumenteres og legges i Sikker Sak.

Dersom hendelsen er av høy alvorlighetsgrad, meldes saken videre i systemet, til Kommunalsjef barnehage og Oppvekstdirektør.

Vurdering

Barnehagen utvikles gjennom jevnlig å vurdere det pedagogiske arbeidet. Ved å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Foreldreundersøkelsen og andre kartlegginger er viktige data for barnehagen i vurderingsarbeidet. Barnehagen har flere metodiske verktøy i vurderingsarbeidet, blant annet brukes pedagogisk analyseverktøy som PA og ulike metoder for pedagogisk dokumentasjon som for eksempel bilder fra aktiviteter og rutinesituasjoner i hverdagen, eller korte praksishistorier. Når barnehagen

arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Progresjon

Barnehagen skal hver dag legge til rette for at alle barn får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Progresjon i barnehagen handler om at leken og barnehagens innhold skal være i utvikling, slik at alle barna kan møte nye utfordringer som vekker nysgjerrighet, lærelyst og utforskertrang. I barnehagen skal progresjon knyttes til prosesser som lek og opplevelser, og ikke til læringsmål. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan legger vi til rette for progresjon i vår praksis når det gjelder pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø? (Rammeplanen, 2017, s.44) Vi ivaretar progresjon gjennom prosjektarbeidet vårt.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen tema og fokusområder innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik jobber vi med vurdering og progresjon:

Innholdet i Årsplanen vurderes 1 gang hvert halvår.

Resultatdata fra egenvurdering på kvalitet tas med til evaluering og vurdering. Vi jobber med barns, foreldres og ansattes opplevelse av medvirkning og vil lære fra erfaring, resultatdata og forskning.

Vårt utviklingsprosjekt: Medvirkning, vurderes, evalueres og justeres gjennom hele året.

Vurderingen foretas av personalet enten på avdelingsmøter, eller på personalmøter.

Barna tas med i vurderingsarbeidet. De gir daglig innspill til innhold og aktiviteter som preger deres hverdag.

Progresjon hos oss sikres ved at barna får delta med sine synspunkter, utvikle prosjekter, får nye opplevelser og deltar i ulike aktiviteter etter alder.